5

М. КУМКА

ПОЧАТКИ РУХАНКИ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ У ВІННІПЕҐУ

Ціна 15 центів.

ВІННІПЕҐ, МАН.
1925

М. КУМКА

ПОЧАТКИ РУХАНКИ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ У ВІННІПЕҐУ

Ціна 15 центів.

ВІННІПЕҐ, МАН.
1925

М. Кумка

ПОЧАТКИ РУХАНКИ
Серед Українців у Вінніпеґу

I.

Руховик зі „Сокола Батька".

Перші сліди руханки серед української молоді в Канаді бачимо з того часу, як Константин Залітач, бувший член „Сокола Батька" у Львові, приїхав до Канади 1914 року і обняв обовязки учителя Рідної Школи при церкві св. Володимира й Ольги у Вінніпеґу. Маючи досвід у веденню руханки в Рідній Школі з дітьми, пізнійше, того самого року зорґанізував у тій самій школі Діточу Громаду зі старших дітей, хлопців і дівчат і почав вправляти вільноруч і на приладах.

Перший прилюдний виступ, получений з руханкою, уладила Діточа Громада під проводом Залітача дня 19. вересня 1914 року о год. 8-ій вечером в Квінс гали при Селкирк Аве. В руханці виступало 16 хлопців і 16 дівчат.

Виконано слідуючі вправи:

Вправи топірцем, хлопці: — Уклад І. Боберського.

1. Спробуємо чи добрий топірець. 2. Рубаймо ворожий частокіл! 3. Боротьба з ворогом. 4. Прогнати ворога.

Вправи вільноруч, хлопці: — Уклад С. Гайдучка:

1. Гінці. 2. Боротьба рукопаш. 3. Мет каменем. 4. Рогатина.

Вежі, дівчата. Уклад І. Боберського: — 1. Перша вежа. 2. Друга вежа. 3. Трета вежа. 4. Четверта вежа.

Сі вправи були описані у „Вістях з Запорожа" ч. 81 і 82 з 30. мая 1913 р., часописи руханкових товариств, що виходив у Львові перед війною. По сім першім пописі уладжувала Діточа Громада ще кілька руханкових виступів в році 1914 і в першій половині 1915 р. Дітвора почала горнутися до руханки і в короткім часі завдяки умілому проводови Залітача Діточа Громада числила около 50 членів.

Ся праця не діждалася повного розвою. В пятницю 2-го липня 1915 року зібрав Залітач Діточу Громаду Рідної Школи і виїхав на прогульку около 18 миль за місто до Лакпорту, місцевости, положеній над рікою Редривер. Діти бігали і бавилися під наглядом свого учителя. Дві

дівчинки незамітно відбились від гурту і побігли над беріг ріки. Нараз счинився крик. Залітач побіг до ріки, а побачивши, що одна зі школярок потопає, без намислу, як був в одежі, кинувся у воду. Дівчинку виратував на беріг, та сам вже був за дуже утомився, до того у тісній одежі, не міг видістатися на беріг і потонув. Тіло небіщика привезено до Вінніпеґу того самого дня і положено в школі, де учив, а 4-го липня 1915, в неділю при великім здвизі народу відправив похорон сам Епископ Кир. Никита. Промову про небіщика, його працю і пожертвоване для молодіжи виголосив тодішний редактор „Канадийського Русина" Др. О . Сушко.

Страта провідника вправ принесла велику шкоду для української Рідної Школи у Вінніпеґу і припинила розвій руханки. Дівчинка, котру покійний виратував, є дочкою Михайла Демчука, на імя Тереса. Вся родина Демчуків живе у Вінніпеґу.

По смерти Залітача руханкою в Канаді ніхто не займався, а також Рідна Школа, де небіщик учив, підупала, а врешті наука цілком перестала відбуватися.

Гурток руховичок "Діточої Громади" у Вінніпеґу, під проводом свого учителя Константина Залітача в сокільскім однострою.

Світлина з першого попису 14 вересня, 1914.

Перший ряд від лівої руки читача до правої: 1. Марія Гриник. — 2. Емілія Власюк. — 3. Анна Рошко. — 4. Ґеновефа Стефаник. — 5. Юлія Гошовська. **Середний ряд:** 6. Тереса Демчук. — 7. Анастазія Чехаровська. — 8. о. Микола Шумський. — 9. Константин Залітач. 10. Христина Рошко. — 11. Марія Гумніцька. **Найдальший ряд:** 12. Анастазія Зварун. — 13. Юлія Власюк. — 14. Катерина Завідовська. — 15. Ґеновефа Рошко. — 16. Марія Ксьонжек. 17. Розалія Кость. — 18. Анна Бабюк.

II.

В „ІНСТИТУТІ ПРОСВІТИ".

Дня 1. марта 1921 року відновлено за стараннєм о. Михайла Оленчука Рідну Школу, а науку в школі поручив о. Оленчук вести Михайлови Кумці, авторови сього звіту. Будучи рівночасно бібліотекарем „Бандуриста" знайшов я в бібліотеці маленький підручник, в котрім був опис двох руханкових вправ вільноруч. Я їх використав і почав учити 24-ох дівчат, учениць Рідної Школи. Першу пробу руханки зробив я в школі 8. липня 1921. Я побачив у дітей велику охоту до вправ. Пізнійше я вивчив ще дві вправи вільноруч. Перший прилюдний виступ зі січовими вправами уладила Рідна Школа в день отворення Дому Інституту Просвіти у Вінніпеґу дня 1. січня 1922 року. У великій салі Інституту на розі вулиць Арлінґтон і Прічард, заповненій по береги, виступило 24 дівчат-учениць з вправами вільноруч і при піснях: „Не миритись" і Соколи Соколи" виконали 4 вправи.

Оплескам не було кінця. Дітям палали личка з одушевлення. Побачивши так великий успіх, вислав я сейчас замовленнє на руханкові підручники до книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка, і до „Сокола Батька" у Львові, а звідтам

одержав підручники до впоряду, вправ вільноруч і до вправ на приладах. Маючи підручники в руках відбував я таку руханку Рідної Школи частійше. Поволи придбалося для дітей велику скількість приладів до руханки як: хоруговці, ручники, булави, хусточки, вінки, палиці і инші. Тепер руханка здобула собі перше місце серед української молодіжи у Вінніпеґу.

Рідна Школа має осібний руханковий відділ, зложений з хлопців і дівчат.

В часі від 1. січня 1922 до 1. лютого 1924 р. уладжено 16 „Діточих Вечерів", в яких склад входила руханка як головна й найкраща точка програми кождого вечера.

На прилюдних виступах перейшли такі вправи укладу І. Боберського:

1. Вправи вільноруч. 2. Вправи хоруговцями. 3. Вправи хустинами. 4. Вправи ручниками. 5. Вправи топірцем. 6. Вправи палицею.

7. Вправи вільноруч укладу Г. Гайдучка.

8. Вправи вінками укладу Д. Навроцької.

9. Вправи вільноруч, укладу . І. Сохацького.

Одяг, в якім виступали руховики до вправ.

Хлопці: Черевики, чорні панчохи, чорні штанці, біла сорочка, шапка „Львовянка" синьо-жовтої краски, через плече лента.

Дівчата: Чорні черевики, чорні штанці, біла

блюзка, чорна хусточка на шиї, чорна шапка Сокілка з синім дном і з пером на лівім боці. До вправ вінками виступали дівчата в українськім народнім строю.

Рідна Школа уладила оден фестин в Сейнт Вітал дня 3 червня і прогульку до Форт Рудж дня 26-го серпня 1923 р. У фестині взяло участь 80 руховичок і перед 3-тисячною громадою виконало 4 вправи вільноруч і 4 ручниками. В прогульці взяло участь 60 руховичок і виконало 3 вправи вільноруч і 3 ручниками перед 2 і пів тисячами видців. Гості нагороджували вправляючих оплесками.

Дружина хлопців Рідної Школи мала три стрічи коло будинку Читальні Просвіти з дружиною хлопців Т-ва Читальні Просвіти в серпні літом 1923 р. в грі в ставку (бейзбал), з котрої вийшла два рази побідоносно.

Наше громадянство любить січові вправи і тому Рідна Школа все тішиться великим числом учасників на кождім пописі.

Гурток руховиків Рідної Школи ім. князя Володимира і княгині Ольги у Вінніпеґу, під проводом свого учителя Михайла Кумки, в шапках Львовянках.

Світлив дня 26 лютого, 1925, Павлюк.

По імени кождого учасника подане число його літ.

Перший ряд, від лівої руки читача до правої:
1. Володимир Куцик, 8. — 2. Мартин Ґулій, 8. 3. Йосиф Гладій, 10. — 4. Теодор Личман, 9. 5. Михайло Протасевич, 8. — 6. Юліян Крішко, 10. — 7. Микола Давибіда, 8. — 8. Василь Шиманський, 8. — 9. Михайло Чехаровський, 10. 10. Михайло Сокіл, 9. **Середний ряд:** 11. Йосиф Ґулій, 12. — 12. Стефан Лакомий, 8. — 13. Семен Ксьонжек, 12. — 14. Петро Олійник, 11. 15. Володимир Ділай, 11. — 16. Володимир Жаткевич, 11. — 17. Стефан Довбуш, 11. — 18.

Іван Чіпка, 9. **Найдальший ряд:** 19. Стефан Мельниківський, 10. — 20. Йосиф Лакомий, 11. 21. Михайло Повшик, 12. — 22. Михайло Кумка, учитель. — 23. Василь Смаль, 12. — 24. Василь Сімбілерус, 12. — 25. Володимир Думанський, 11.

III.

СІЧОВА ОРҐАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ.

Старша молодіж, заохочена руханковими пописами Рідної Школи, почала думати про заснованнє руханкового товариства у Вінніпеґу. В тій цїли зійшовся гурток свідомійших людий до Інституту Просвіти дня 21. марта 1922 р. і вибрав тимчасовий комітет з порученнєм, щоби занявся скликаннєм загальних зборів. До тимчасового комітету увійшли: Пп. В. Ковтун, В. Шиманський, Я. Попель, В. Борецький, В. Чорнецький, П. Барицький, Й. Каракуць і М. Скиба.

Комітет одобрив устав, щоби товариство у Вінніпеґу основувало товариства по цілій Канаді.

На день 4. цвітня 1922 р. скликано загальні збори в справі заснования руханкового товариства „Січ", котрі відбулися в Малій Школі при церкві св. Володимира і Ольги. На зборах явилося около 70 осіб. Провідники зборів пояснили

обширно значіннє та конечну потребу такого товариства. Збори вибрали січову старшину.

До першої січової старшини увійшли: тт. Василь Ковтун, кошовий, Павло Барицький, осаул, О. Смолій, писар, Петро Драль заступник писаря, Михайло Кумка учитель руханки, Іван Яворський, господар.

Зараз по загальних зборах, старшина приступила до праці. Почалися відбувати вправи два рази в тиждень т. є. в вівторок і четвер для хлопців і дівчат від години 7 до 10 вечером в Інституті Просвіти. Устав принято лише тимчасово той самий, що має Січова Орґанізація в Злучених Державах з деякими змінами. З часом повстане устав, який відповідає відносинам в Канаді. За короткий час по заснованню товариство числило 160 членів, хлопців і дівчат. Товариство дістало приміщеннє в салі Інституту Просвіти, де на сцені відбувалися вправи. Перший прилюдний попис з вправами відбувся дня 15 червня 1922 р. в сали Інститута Просвіти о год. 8. вечером. Того вечера виступило 16 руховиків з вправами вільноруч і 21 руховичок з вправами вільноруч і з лентами. Січові вправи на сцені зробили велике враженнє на тисячну громаду видців. Оплескам не було кінця. На домаганнє публики декотрі вправи повторювано другий раз.

Всіх прилюдних виступів товариства „Січ" від 15. червня 1922 до 1 лютого 1924 р. відбулося 8, а іменно: Пять концертів, всі відбулися в Інституті, на котрих пересічне число гостей було 900. Представлення п. з. „Січ іде" Сильвестра Яричевського відіграно дня 8-го грудня 1923 р.

Оден фестин відбувся в Ст. Норберт дня 18 червня 1922 р. і одна прогулька до Ст. Вітал дня 10 червня 1923. На фестині і прогульці виступали руховички з вправами вільноруч, лентами і руч никами, по 80 осіб оба рази. Гостей було першим разом 3, другим разом 2 тисячі.

Крім сего Січова Дружина мала кілька стріч на виставовій площі (Ексебішен Ґровнд) з дружинами Народного Дому, Читальні Просвіти і з англійською дружиною. Ся послідна відбулася дня 25 вересня 1923 р. Через Канаду переїзджали кадети американської армії і затрималися у Вінніпеґу як туристи на виставовій площі, яка є місцем відпочинку для таких туристів. Побачивши вправи наших Січовиків, попросили вони, щоби зробити з ними одну стрічу, на що Січовики згодилися. Наші молоді Січовики вийшли в сій грі побідно: 5—7.

Старшина „Січи" на 1923-4 р. вибрана на загальних зборах дня 25 марта 1923 р. в Інституті Просвіти: Тт. Петро Драль, кошовий, через

брак часу по короткім часі уступив, а на його місце вибрано т. Василя Шиманського, п-на Т. Бак, скарбничка, п-на М. Багрій, писарка, Мих. Кумка, учитель руханки, Іван Яворський, господар.

Провірна комісія: Й. Малишка, І. Рій, М. Татарин. Товариство має вже дещо зі своїх приладів до руханки як: ленти, топірці, булавки, палиці і всі потрібні річи до гри в ставку.

Товариство зложило суму 25 дол. на Національну Оборону на руки Представництва ЗУНР. в Канаді. Оден з концертів був уладжений в честь полягших Січових Стрільців. Товариство Січ працює, о скільки обставини позволяють. Молодіж бажає гуртуватися в „Січи", щоби бути справною не лише до оборони могутности Канади але також, щоби кождої хвилі поспішити в ряди сильних духом і тілом борців за свободу Української Землі в Европі.

Для розвою вправ в руханці і в рухових грах та в змазі (спорті) потрібна у Вінніпеґу руханкова саля і майдан.

IV.

В „НАРОДНІМ ДОМІ".

В товаристві „Народний Дім" на розі вулиць Боррове і Мікґреґор утворився Січовий Курінь.

Дня 15 мая 1922 р. ухвалила забавова секція під проводом Т. Д. Ферлея запровадити січові вправи. Від дня 20 мая провадив вправи п. Самотівка. Виправляло 28 дівчат і 24 мущин. Відбувався впоряд, вправи вільноруч, вправи хоругвями і топірцями, від 8—11 години вечером в вівтірки і пятниці в більшій салі Народного Дому.

Мужеський і Жіночий відділ виправляли на пікніку 13. серпня 1922 в Сент Вітал а опісля на пікніку 10. вересня 1922 в тій самій околиці. Вправи відбувалися при орхестрі Гуцуляка.

Вправи вибрані зпоміж вправ, уложених І. Боберським.

Керму руханки в Народнім Домі обняв спісля п. Гривнак.

Члени Січового Куриня відбували стрічи в ставці з иншими дружинами.

Робляться заходи, щоби руховики справили собі однострої.

При розпочинанню і веденню січової роботи ьідносилися так члени „Інституту Просвіти", як також члени „Народного Дому" по вказівки і ради до проф. І. Боберського, бувшого голови „Сокола Батька", який все з найбільшою готовістю і безсторонностю помагав радами і укладом вправ, мимо того що був завалений обовязками в Представництві Зах. Укр. Републики.

V.

УКРАЇНСЬКИЙ КУРС.

В році 1924 відбувся в одній з саль університету Манітоби „Український Курс" для 30 учасників і учасниць, який тревав 4 тижні від 21 VII. до 16. VIII. й обнимав шість предметів: українську мову, літературу, історію, ґеоґрафію, музику, руханку.

Кождий ученик курсу дістав до кождого предмету український підручник.

Науку руханки провадили Др. М. Мігайчук і М. Кумка. Др. Мігайчук виложив в 4 годинах історію української руханки й змагу, а М. Кумка провадив в галі Товариства Просвіти при вулиці Флора руханкові вправи, на які учащало 16 осіб. Вправи відбувалися 5 разів по дві години в часі від 4-тої до 6-тої по полудни.

Учасники руханки були слідуючі пп: Петро Гуменюк, Григорій Сирник, А. Микитюк, П. Ронко, Мих. Татарин, Іван Сторожук, п-на Ірина Валюк, Андрій Данилейко, п-на Сас, О. Луцишин, П. Никорчук, А. Гуменний п-на Марія Онуфреїв, Петро Мітенко.

Перероблено впоряд після найновійшого підручника, виданого „Соколом Батька" у Львові, вправи вільноруч укладу І. Боберського, вправи

вінками укладу Дарії Навроцької.

В сей спосіб 16 осіб запізналося в части з гуртовими руханковими вправами і з впорядом. Учасники висказали бажаннє, щоби курси руханки відбувалися що року. Нема сумніву, що руханковий курс є конечний, наколи руханкові вправи мають поширитися. Коли є провідники, вишколені в руханці, в змазі і в рухових грах, тоді далеко лекше перепровадити роботу в „Січах". Так, як хор не розвиваєтьсл добре без діриґента, так само й „Січ" не може сповняти своєї задачі, коли не має провідника вправ. Місцевости, які хотять запровадити при своїх товариствах для молодіжи „Січові Курені", або хотять заложити осібне товариство „Січ", повинні переписатися в тій справі з Січею у Вінніпеґу. Адресувати:

Ukrainian Gymnastic and Sport Association
of Canada "Sich"
Cor. Arlington and Pritchard.

Треба що року зголошувати учасників на курс руханки і змагу, щоби можна мати заздалегідь перегляд, кілько осіб схоче взяти участь в курсі, який уладиться в літі.

VI.

КИТИЦЯ СПОМИНІВ.

Сей короткий начерк написав я в десятиліттє початку праці Константина Залітача, щоби в сей спосіб зложити на його могилі китицю споминів про роботу, яку він розпочав в Канаді між укр. молодю.

Приїхавши з дорогого нам всім Львова, від „Сокола Батька", товариства, славного на цілу Україну зі своєї праці, яке старається уладити великий „Український Город" у Львові і в році 1923 обходило 30-літну річницю своєї роботи 1894—1924.

Молодий, веселий, говіркий, чорнявий, з палкими, чорними очима, круглого лиця, середного росту, умів зєднати собі любов молодіжи, яку старався гуртувати, щоби утворити руханкове товариство. Приїхав з найкращими плянами, з досвідом, якого набрав на вправах в „Соколі Батьку" у Львові.

Згинув як чоловік, що розуміє свій обовязок. Повірену собі молодіж цінив більше як своє життє.

Так мало стрічаємо між собою людей, що хотять відвічати за свої обовязки, що ні труду ні життя не жалують, щоби свою роботу зробити як

слід. Я згадав Константина Залітача, щоби лишився вам в памяти. Добрі приміри легко забуваємо а памятаємо і пригадуємо собі за часто не одну гидоту, яких ми в Канаді так много переживаємо.

Одинайцять миль на захід від Вінніпеґу є кладбище „Голи Ґовст Семетери" де товариша Константина Залітача поховали. Лежить в сокільськім, синім одност рою із синьо-жовтою стяжкою на грудях, як український руховик-вояк, що боронив і ратував других Українців.

В році 1925 минає 10 літ від його смерти.

А коли його згадуємо, запитаймо себе: Чи розуміємо й повнимо ми обовязки для нашого українського народу, чи лучимося, чи передплачуємо часописи, чи шлемо діти до Рідної Школи, чи помагаємо вітчині, чи лише живемо бездушно з дня на день і ґоґонимо безумно як ґеґаючі, дикі гуси, що їх стрільці для своєї розривки вистрілюють?

УКРАЇНСЬКІ ГИМНИ.

(Кождий з нас повинен уміти їх сп'вати.)

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА.

Величаво. М. Вербицький.

П. Чубинський, С. Данилович.

Ще не вмерла Україна і слава і во — ля

Ще нам бра-тя мо-ло-ді і у-сьміхнеться до-ля

Згинуть на-ші во-роженьки, як роса на сонці,

За-пану-єм і ми брата у своїй сто рон — ці.

Ду-шу ті-ло ми поло-жим за нашу свобо — ду,

і покажем що ми бра-тя козацько-го ро ду!

1. Ще не вмерла Україна, і слава і воля,
Ще нам, браття молодії усміхнеться доля.
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.
Душу, тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

2. Станем, браття, в бій крівавий від Сяну до
Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому.
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро
зрадіє,
Ще у нашій Україні доленька наспіє.
Душу, тіло ми положим……

3. А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волі в Україні пісонька розляже.
За Карпати відобється, згомонить степами,
України слава стане поміж народами.
Душу, тіло ми положим……

***

НЕ ПОРА, НЕ ПОРА.

Величаво. Ходою. Д. Січинський.
І. Франко.

1. Не пора, не пора, не пора
Москалеви й Ляхови служить!
Довершилась України кривда стара, —
Нам пора для України жить!

2. Не пора, не пора, не пора
За невигласків лить свою кров
І любити царя, що наш люд обдира, —
Для України наша любов.

3. Не пора, не пора, не пора
В рідну хату вносити роздор!

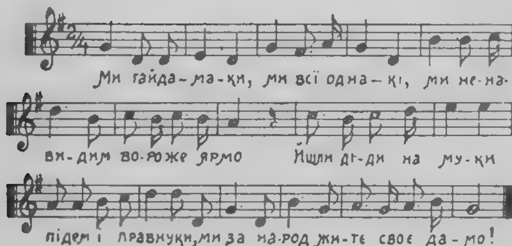
Най пропаде незгоди проклята мара!
Під України єднаймось прапор!

4. Бо пора се великая єсть:
У завзятій, важкій, боротьбі
Ми поляжем, щоб волю і славу і честь,
Рідний краю, здобути тобі.

* * *

МИ ГАЙДАМАКИ.

Ходою. О. Маковей.

1. Ми гайдамаки, ми всі однакі,
Ми ненавидим вороже ярмо;
Йшли діди на муки, підуть і правнуки,
Ми за народ життє своє дамо.

2. Не тішся, враже! сотня поляже,
Тисяч на томість стане до борби.
За чорну зневагу складали присягу
Вести борбу поневолені раби.

3. Наша присяга: Бог, честь, відвага,
Воля Вкраїни, кривджених добро.
Нимися клянемо, пок живі будемо,
Ломить, палить кайдани і ярмо!

4. Пірвем кайдани, які тирани
Кріпше і кріпше сковують що дня,
Бо ми гайдамаки, як один, однакі,
Не боїмось кулъ, ножів ні огня.

***

ОЙ, У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА.

Ходою. Народна

С. Чарнецький.

Ой у лу—зі чер-во—на ка-ли—на
по—хи—ли—ла ся Чо—гось на—ша
славна .У-кра-ї—на за—жу-ри—ла ся.
А ми ту—ю черво—ну ка-ли-ну
пі—дій—ме — мо, а ми на—шу
славну У-кра-ї—ну гей, гей роз-ве—се-ли-мо!

1. Ой, у лузі червона калина похилилася,
Чогось наша славна Україна зажурилася.
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славну Україну, гей! гей!
розвеселимо!

2. Маширують наші добровольці у широкий тан,
Визволяти наших Українців з московських
кайдан.
А ми наших братів-Українців визволимо,
А ми нашу славну Україну, гей! гей!
розвеселимо!

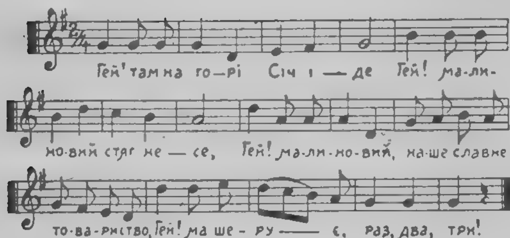
3. Гей, у полі ярої пшенички золотистий лан,
Розпочали Стрільці Українські з Москалями
тан!
А ми тую ярую пшеничку ізберемо,
А ми нашу славну Україну, гей! гей!
розвеселимо!

4. Як повіє буйнесенький вітер з широких
степів,
То прославить по всій Україні Січових
Стрільців,
А ми тую стрілецькую славу збережемо,
А ми нашу славну Україну, гей! гей!
розвеселимо!

***

ГЕЙ, ТАМ НА ГОРІ СІЧ ІДЕ.

Ходою. Народна
Клим Обух.

1. Гей, там на горі Січ іде,
Гей, малиновий стяг несе,
  Гей, малиновий, наше славне товариство,
  Гей, марширує, раз, два, три!

2. Гей, на переді кошовий,
Гей, як той орел степовий,
  Гей, малиновий, ...

3. Гей, а позаду осаул,
Гей, твердий хлопець, як той мур,
  Гей, малиновий, ...

4. Гей, а по боках четарі,
Гей, то сторожі огневі,
  Гей, малиновий, ...

5. Гей, отамане, батьку наш!
Гей, веди, батьку, вперед нас!
Гей, малиновий, ...

6. Гей, не здавить нас чужий дух,
Гей, бо у Січи росте рух,
Гей, малиновий, ...

7. Гей, молод хлопче, позір май,
Гей, та до Січи приставай,
Гей, малиновий, ...

8. Гей, наша Січа дорога,
Гей, як та мати, всім одна,
Гей, малиновий, ...

9. Гей, повій, вітре, з синіх гір,
Гей, на прапор наш, на топір,
Гей, малиновий, ...

10. Гей, повій, вітре, зі степів,
Гей, дай нам силу козаків,
Гей, малиновий, ...

11. Гей, дай нам силу й відвагу,
Гей, Україні на славу.
Гей, малиновий, ...

——— *** ———

СОКОЛИ, СОКОЛИ.

Ходою. Т. Ярославенко.

Со-ко-ли, Со-ко-ли, ставаймо вряди! Нас
поклик „бодрімось" взи ва — є. Вздоро — вому
ті-лі здо-ро-ва ду-ша, де си-ла там во-ля ви-
-та — є. Як славно бу-ва-ло ко-зацькі си-
-ни, бо-ро-лись до смерти за-ги — ну. Бо-
ро-тись бу-де-мо Со-ко-ли всі ми, За
на-шу сьвяту У-краї — ну! Як. ну!

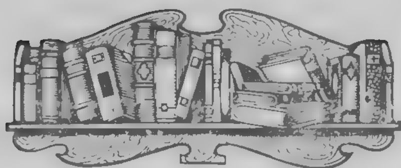
1. Соколи, Соколи, ставаймо в ряди!
Нас поклик „бодрімось" взиває.
В здоровому тілі здорова душа,
Де сила, там воля витає.

Як славно бувало козацькі сини
Боролись до смерти-загину,
Боротись будемо, Соколи, всі ми
За нашу святу Україну!

2. Лети же, соколе, далеко в степи,
У гори, луги та лимани,
Прапор наш сокільський високо неси,
Під ним най народ вільний стане.
Як славно бувало...

3. Разом же, Соколи, ставаймо в ряди,
У бій за прапор, гей, сміло,
До праці для неньки у вічні часи
Несімо все душу і тіло.
Як славно бувало...

ПОТРІБНІ КНИЖКИ.

Суховерська Оксана: Рухові забави і гри, Львів 1924. Книжка описує на 120 сторонах 63 гор і подає до них слова пісень і ноти. Ціна .45ц.

Гайворонський Михайло: Співаник для дітей дошкільного та шкільного віку. Подає 72 пісень, слова і ноти. Ціна ....25ц.

Гайдучок Стефан: Вправи вільноруч. Накладом „Сокола Батька" Львів 1923. Ціна . .25ц.

Навроцька Дарія: Вправи вінками. Накладом „Сокола Батька", Львів 1923. Опис вправ з рисунками. Ціна ....25ц.

Франко Тарас: Історія і теорія руханки. Накладом „Сокола Батька", Львів 1923. 200 сторін, 56 образків. Ціна....................60ц.

Український Впоряд. Накладом „Сокола Батька", Львів 1923. Всі прикази до впоряду на 32 сторонах. Ціна....................25ц.

Франко Петро: Підручник шведської руханки, Львів 1924, 320 образків. Ціна......$1.00

Огієнко І.: Наглядні таблиці української правописі. Жовква 1923. Ціна..............25ц.

Лисенко М.: Коза Дереза, дитяча оперетка. Партитура. Ціна.....................$1.00

II. Річник „**Світ Дитини**" з 1921 р. (опр.) .**2.00**

III. Річник „**Світ Дитини**" з 1922 р. (брош.) **2.00**

IV. Річник „**Світ Дитини**" з 1923 р. (брош.) **75ц.**

V. Річник „**Світ Дитини**" з 1924 р. (брош.) **75ц.**

I. Річник „**Молодої України**" з 1923 р. (опр.) **2.00**

II. Річник „**Молодої України**" з 1924 р. (опр.) **2.00**

Е. Мілер: **Молодість славних людий.** 260 ст. **1.50**

Др. Куровець: **Гіґієна,** — біольоґічно-гіґієнічна розвідка 130 сторін. **40ц.**

Др. О. Тисовський: **Життя в Пласті,** основи пластового знання для укр. молоді 160 ст. 1.00

Францес Бернет: **Малий Льорд,** 208 сторін **1.00**

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

М. Матвійчук: **Перша Читанка** (буквар) . . **50ц.**

М. Матвійчук: **Друга Читанка** . . . . **50ц.**

Степан Рудницький: **Ґеоґрафія України** для народних шкіл, з картою, 192 ст. **75ц.**

Іван Левицький: **Теорія Музики** . . . . **25ц.**

Іван Левицький: **Історія Музики** . . . . **30ц.**

Іван Левицький: **Наука Гармонії** . . . . **35ц.**

Просимо замовляти на адресу:

M. KUMKA

610 Cathedral Ave., — Winnipeg, Man.

Складав М. І. СОХАЦЬКИЙ
в маю, 1925.
В печатні Видавничої Спілки „Життя".
The Life Press Co.,
Winnipeg, Man., Canada.

